

Judecătoria Chișinău, Sediul Centru
Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162

Tel.:sediul Central - Botanica - 022 52-20-21 (e-mail: jbotanica@justice.md); sediul Buiucani 022-20-49-04, 022-20-49-05 (e-mail: jbu@justice.md); sediul Centru - 022-27-52-54 (e-mail: jcc@justice.md); sediul Ciocana - 022-33-36-65 (e-mail: jci@justice.md); sediul Rîșcani - 022-45-08-61 (e-mail: jrc@justice.md);
E-mail: jchisinau@justice.md

Scrisoare de expediere a actului judecătoresc

Nr. Dosar: 2-19197160-12-25-12122019

	Curtea Constituțională a Republicii Moldova	Adresa mun. Chișinău, strada Alexandru Lăpușneanu 28
--	---	--

Prin prezenta, *Judecătoria Chișinău, Sediul Centru*, Vă expediază spre cunoștință copia încheierii din 10.04.2025 pe cauza civilă, nr. 2-19197160-12-25-12122019. CA Garanție SA vs. Ex.jud.Zamșa Valentina - Contestarea actelor executorului judecătoresc.

Atenție! Presentul document conține date cu caracter personal. Distribuirea, prelucrarea și utilizarea acestora contrar prevederilor Legii nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal constituie o faptă sancționabilă în conformitate cu normele legale aplicabile.

➤ **Anexă:** copia încheierii din data de 10 aprilie 2025 pe 6 file, sesizarea privind neconstituționalitatea.

Judecător: Tatiana Sîreu

Executor: Aida Badurchina

Telefon:

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

în vederea sesizării Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu ,

prin prisma prevederilor art. 20, 23, 26 , 46, 54 din Constituția RM în coraborare cu art. 6 § 1 CEDO, art. 13 CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO.

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.2. Persoană juridică**

1. Denumire și sediu - CA " Garanție" SA , sed. Mun. Chișinău, str. A. Mateevici , 75

2. Numărul și data înregistrării - IDNO – 1003600087070 din 19.06.2001

3. Numele administratorului – Administrator autorizat Ina Barcari

5. Reprezentant – Avocat Vitalie POSTOLACHE

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

1. Prin Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2019 (dosar 2a - 4510/17) a fost încasat de la debitorul CA "Garanție" SA în folosul creditorului GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a , Italia suma de 405.711 MDL cu titlu de prejudiciu material și 15.000 MDL – cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în total – 420.711 MDL.

Prin Încheierea Colegiului Civil al CSJ din 13.11.2019 (dosar nr. 2ra -1778/19) a fost declarat ca inadmisibil recursul depus de CA "Garanție" SA , decizia fiind irevocabilă.

În prezenta cauză, reclamantul/ creditorul GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a , pe parcursul examinării dosarului civil la Curtea de Apel Chișinău și la Curtea Supremă de Justiție , fiind asistat în proces de un avocat A.F. a cunoscut sau trebuia să cunoască că la data de 29 mai 2018 reclamantul/clientul său a fost radiat din registrul companiilor deținut de Camera de Comerț din Cuneo, Italia , motivul fiind fuziune prin încorporare într-o altă societate comercială cu alt cod fiscal numită **Banca IFIs S.p.a.**

Despre acest lucru avocatul reclamantului GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a nu a comunicat instanțelor de judecată, pîrîtului CA "Garanție" SA pe parcurs cît dosarul s-a examinat în fond , nesolicitînd succesiunea în drepturile procedurale , conform art. 70 din Codul de procedură civilă, la etapa examinării dosarului în fond, prin înlocuirea reclamantului GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a. cu reclamantul nou - **Banca IFIs S.p.a.**

Respectiv, instanța de judecată a eliberat titlul executoriu cu datele debitorului indicate în dosar, conform dispozițiilor actelor judecătorești pronunțate de Curtea de Apel Chișinău și CSJ.

2. La data de 25.11.2019 , Avocatul creditorului A.F. a depus o Cerere la executorul judecătoresc V.Z. privind executarea silită a documentului executoriu , iar prin Încheierea de intentare a procedurii de executare din 25.11.2019, adoptată de executorul judecătoresc V.Z. a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu emis de Judecătoria mun. Chișinău, sed. Centru privind încasarea de la CA "Garanție" SA în beneficiul lui GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a a sumei de 420.711 MDL și aplicate interdicții și sechestre pe bunurile și mijloacele bănești de pe conturile bancare ale debitorului.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Astfel, se constată că la data eliberării titlului executoriu de către instanța de judecată și intentării procedurii de executare de către executorul judecătoresc în Registrul companiilor din Italia nu mai exista în general o persoană juridică cu denumirea GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a , dar necăutând la acest fapt avocatul reclamantului A.F. a depus cerere la executorul judecătoresc de intentare a procedurii de executare în beneficiul creditorului GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a din Italia, iar executorul judecătoresc a intentat procedura de executare și a aplicat măsuri de asigurare asupra bunurilor și mijloacelor bănești ale debitorului CA "Garanție" SA .

3. La data de 09.12.2019, debitorul CA "Garanție" SA a depus o contestație la Judecătoria Chișinău contra creditorului GE "Capital Servizi Finanziare" S.p.a și executorului judecătoresc V.Z. , care ulterior a fost expediată pentru examinare la instanța competentă - Judecătoria Chișinău, sed. Centru.

Ulterior contestația debitorului CA "Garanție" SA a fost concretizată prin contestațiile concretizate din data de 10.11.2020 și 14.01.2025.

4. Unul din argumentele expuse de către debitor în contestație este că : conform răspunsului Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova nr. 239 - 06/09 din 25.04.2019 " la data emiterii prezentului răspuns cu cod fiscal/TVA 00596300046 , codul fiind un atribut de identificare unic, nu există înregistrată companie cu denumirea **GE CAPITAL SERVIZI FINANZIARI S.P.A** " .

Conform Scrisorii Camerei de Comerț din Cuneo, Italia nr. 0006413/U din data de 15.02.2022 se menționează următoarele " societatea care are codul fiscal 00596300046 a fost radiată din registrul companiilor deținut de Camera de Comerț din Cuneo la data de 29/05/2018 , motivul fiind fuziune prin încorporare în societatea cu codul fiscal 02505630109, numită **BANCA IFIS S.P.A**, care a avut loc prin actul din data de 28/05/2018. "

5. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sed. Centru din 16.12.2019, menținută în vigoare prin Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 27.02.2020, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii depuse de CA "Garanție" SA și a fost suspendată executarea titlului executoriu nr.2-1073/15 din 10.07.2019, emis de Judecătoria Chișinău, sed. Centru.

6. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sed. Centru 7.11.2024 (dosar nr. 25-4787/2019) , adoptată de judecătorul Tatiana Sîrcu a fost separată pentru a fi judecat într-un proces aparte cererea depusă de CA "Garanție" SA cu privire la anularea eliberării documentului executoriu.

În prezent, cauza , în procedura căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, se află la examinare la Judecătoria Chișinău, sed. Centru , în procedura Judecătorului Tatiana Sîrcu.

7. La data de 25 februarie 2025, reprezentanții CA "Garanție" SA , Avocatul Vitalie Postolache și Juristul Viorel Palanciuc, au înaintat în instanța de judecată o Cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin.1) pct. 2) Cod de executare, în raport cu prevederile art. 20, 26 și 46 din Constituția RM. .

S-a făcut referire la prevederile art. 79 alin.1) pct. 2) Cod de executare, deoarece era unicul articol din Codul de executare, în care este menționată noțiunea " contestării eliberării documentului executoriu".

8. Prin Încheierea Judecătorei Chișinău , sediul Centru din 26 martie 2025 (dosar nr. 25-4787/2019), adoptată de Judecătorul Tatiana Sîrcu a fost refuzată ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 79 alin.1) pct. 2) Cod de executare .

9. La data de 7 aprilie 2025, reprezentanții CA "Garanție" SA , Avocatul Vitalie Postolache și Juristul Viorel Palanciuc, au înaintat în instanța de judecată o Cerere repetată privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea sesizării Curții Constituționale **pentru verificarea constituționalității omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu** , prin prisma prevederilor art. 20, 23, 26 și 46, 54 din Constituția RM în coraborare cu prevederile art. 6 § 1 CEDO, art. 13 CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO .

C.

Obiectul sesizării³

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie **verificarea constituționalității omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu** , prin prisma prevederilor art. 20, 23, 26 , 46, 54 din Constituția RM în coraborare cu art. 6 § 1 CEDO, art. 13 CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Din analiza contestației concretizate depuse de CA "Garanție" SA, se constată că debitorul CA "Garanție" SA solicită instanței de judecată anularea ca ilegală și neîntemeiată a eliberării documentului executoriu nr. 2-1073/15 din 10.07.2019, emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău privind încasarea de la CA "Garanție" SA în beneficiul G.E. "Capital Servizi Finanziari" S.p.a a sumei de 420.711 MDL.

În Codul de executare la moment există doar o singură normă legală unde este menționată instituția contestării eliberării documentului executoriu și anume este prevăzută la art. 79 alin.1) pct.2) din Codul de executare (dreptul instanței de judecată de a suspenda executarea documentului executoriu).

Alte norme juridice care ar reglementa direct sau indirect această instituție de contestare a eliberării documentului executoriu în Codul de executare nu există.

Astfel, constatăm că în prezent Codul de executare nu reglementează mai multe aspecte : care este natura juridică a instituției contestării eliberării documentului executoriu , **care sunt condițiile pentru contestarea eliberării documentului executoriu** ; cine poate înainta asemenea contestații și în ce termene ; cine este pârît pe asemenea tipuri de contestații ; cum se examinează aceste contestații și în ce termene **și în special care sunt efectele juridice pentru debitor, creditor și pentru executorul judecătoresc în cazul când instanța de judecată admite asemenea contestații ca întemeiate depuse din partea debitorului etc**

Cu regret, în Codul de executare nu există alte norme legale din care un debitor sau avocatul său ar putea primi răspuns la aspectele de mai sus, fapt ce pune piedici serioase și îngreunează procesul de apărare a drepturilor patrimoniale ale debitorilor la etapa de executare a hotărârii, când se invocă contestarea eliberării documentului executoriu .

Nici creditorul pe asemenea tip acțiuni la fel nu își poate apăra eficient drepturile sale, datorită lacunelor existente în legislație.

La fel instanța de judecată , în lipsa unor norme materiale clare din Codul de executare , este pusă în dificultate de a pronunța o hotărâre legală, întemeiată și motivată bazată pe norme legale clare din Codul de executare.

În acest sens, debitorul/reclamantul unei acțiuni de acest gen are drept la acces liber la justiție pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, iar lui nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare, în conformitate cu prevederile art. 5 din Codul de procedură civilă și prevederile art. 6 § 1 ale Convenției EDO.

Nici în practica judiciară, în special în Hotărârea Plenului CSJ "Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Codului de executare în cauzele civile, nr. 10 din 16.12.2013 nu se găsesc careva explicații sau comentarii cum se aplică această instituție, nu se explică care sunt condițiile pentru admiterea unei contestații care are ca obiect contestarea eliberării documentului executoriu (vezi, pct. 17, 25 din Hotărârea Plenului CSJ).

Nu există practic careva comentarii ale aplicabilității acestei instituții în doctrina juridică națională, foarte succint este menționată această instituție în Comentariul la Codul de executare a RM, care nu permit găsirea răspunsului la aspectele invocate mai sus chiar și pentru profesioniști cu studii juridice și cu experiență practică vastă în domeniul aplicării dreptului.

De asemenea, practic nu există spețe soluționate în practica judiciară națională care ar explica justițiabililor cum se aplică și cum se soluționează corect contestațiile având ca obiect instituția contestării eliberării documentului executoriu din Codul de executare al R. Moldova.

11. Suplimentar menționăm cu referire la informațiile expuse în pct. 4 de mai sus, că prevederile articolului 20 din Codul de executare (Corectarea erorilor și omisiunilor din titlul executoriu) **nu sunt aplicabile prezentului caz**, pe motiv că conform hotărârilor judecătorești irevocabile s-a încasat suma de 420.711 MDL de la debitorul CA "Garanție" SA în folosul reclamantului/creditorului G.E. "Capital Servizi Finanziari" S.p.a, iar la data **intentării procedurii de executare de către executorul judecătoresc o asemenea persoană juridică cu codul fiscal fiscal 00596300046 nu mai exista**, ea fiind radiată din registrul companiilor deținut de Camera de Comerț din Cuneo la data de 29/05/2018.

Astfel, în titlul executoriu aflat la executare în prezent la executorul judecătoresc V.Z., în baza art. 20 din Codul de executare, nu poate fi corectată denumirea creditorului inițial G.E. "Capital Servizi Finanziari" S.p.a cu denumirea altui creditor, atâta timp cât nu sunt corectate/revizuite și sunt în vigoare hotărârile judecătorești inițiale, prin care a fost încasată această datorie de la

debitorul CA "Garanție" SA în beneficiul unui creditor expres menționat în hotărârile judecătorești - G.E. "Capital Servizi Finanziari " S.p.a, Italia.

12 . În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă constituie obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept constituțional fundamental (a se vedea, în acest sens, HCC nr.19 din 3 iulie 2018, § 59 , HCC nr.12 din 6 aprilie 2021, § 35).

Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea HCC nr.12 din 6 aprilie 2021, § 29; HCC nr.16 din 20 mai 2021, § 31).

Petiționarul consideră că prezenta excepție de neconstituționalitate urmează a fi declarată admisibilă și examinată în fond de către Curtea Constituțională, **pe motiv că sunt afectate mai multe drepturi constituționale fundamentale ale CA "Garanție" SA** , care din cauza lacunelor legislative din Codul de executare este în dificultate juridică de a-și apăra drepturile sale efectiv în instanța de judecată.

În situații analogice ar putea fi și alți debitori , care la fel vor avea dificultăți juridice de a-și apăra drepturile legale.

De asemenea, dacă prezenta excepție va fi admisă de către Înalta Curte, ulterior Parlamentul R. Moldova va fi nevoit să adopte modificări în Codul de executare, prin care să soluționeze acest vid legislativ și va crea remedii juridice naționale eficiente pentru apărarea drepturilor debitorului și creditorului .

13. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în temeiul art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova , așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2) din **09.02.2016** .

14 Verificarea constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale potrivit art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituție.

15 . Anterior Curtea Constituțională nu a soluționat sesizări analogice.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Referitor la aplicarea art. 46 din Constituție (Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia)

16. Potrivit articolului 63 din Codul de executare, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare și pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu, inclusiv în privința bunurilor debitorului, măsuri care constau inclusiv în indisponibilizarea lor.

În prezenta speță, în scopul asigurării executării documentului executoriu, executorul judecătoresc V.Z. a aplicat sechestru pe mijloacele bănești ale debitorului CA "Garanție" SA în sumă de 420.711 MDL, sechestru care este menținut și în prezent.

17. Curtea EDO a menționat că aplicarea sechestrelor în privința bunurilor mobile sau imobile poate constitui o ingerință în dreptul de proprietate al debitorului (a se vedea, *mutatis mutandis*, hotărârea Curții Europene în cauza *Luordo v. Italia*, 17 iulie 2003, §67). În acest context, Curtea Europeană a menționat că articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenție pretinde adoptarea anumitor măsuri pentru asigurarea protecției dreptului de proprietate. Statele au în special obligația de a institui proceduri judiciare care implică garanții suficiente și, prin urmare, le permit tribunalelor să soluționeze în mod eficient și corect orice litigii între persoane private, precum și între indivizi și stat (*Sovtransavto Holding v. Ucraina*, 25 iulie 2002, §96) [DCC nr.22 din 16 februarie 2021, §25].

Așadar, Curtea a admis că imposibilitatea realizării în mod efectiv a dreptului de a contesta actele executorului judecătoresc care restrâng dreptul de folosință și dispoziție în privința bunurilor debitorului poate constitui, în anumite circumstanțe, un eșec al statului de a-și respecta obligațiile procedurale pozitive care decurg din articolul 1 al Protocolului nr.1 la Convenție.

Astfel, având în vedere această jurisprudență, Curtea a reținut în prezenta cauză incidența dreptului de proprietate prevăzut de art. 46 din Constituția R. Moldova, sub aspectul respectării obligației

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

pozitive de a se institui proceduri judiciare efective care să asigure protecția acestuia. (vezi, HCC nr. 5 din 03.03.2022, § 63-64) .

18. CA "Garanție" SA consideră că aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ale debitorului de către executorul judecătoresc V.Z. constituie o ingerință în dreptul de proprietate al debitorului, drept protejat de art. 46 din Constituție și art. 1 Protocolul 1 la CEDO.

Astfel, prin prisma jurisprudenței CEDO, Statul R. Moldova are o obligație pozitivă de a adopta norme legale în Codul de Executare clare și accesibile pentru creditor și debitor , precum și să instituie proceduri judiciare efective care implică garanții suficiente unui proces echitabil, care să permită instanței de judecată să soluționeze în mod eficient , legal și corect orice litigii între persoane private, precum și dintre indivizi și stat și care să permită debitorului apărarea efectivă a drepturilor sale patrimoniale în instanța de judecată contra acțiunilor și actelor adoptate de către executorul judecătoresc .

Prin depunerea contestației de către debitor în instanța de judecată, debitorul CA "Garanție" SA solicită de la instanța de judecată anularea ca ilegală și neîntemeiată a eliberării documentului executoriu nr. 2-1073/15 din 10.07.2019 , emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău privind încasarea de la CA "Garanție" SA în beneficiul G.E. "Capital Servizi Finanziari " S.p.a a sumei de 420.711 MDL.

În concluzie, CA "Garanție" SA consideră că art. 46 din Constituție este aplicabil și incident prezentei spețe, deoarece prin contestația depusă în instanța de judecată el își apără drepturile sale patrimoniale și interesele sale legale . .

Referitor la aplicarea art. 20 din Constituție (Accesul liber la justiție)

19.

Cu privire la incidența articolului 20 din Constituție, **Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie unul practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu.** Efectivitatea dreptului i în discuție reclamă ca persoanele să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor lor (HCC nr.31 din 17 decembrie 2020, § 36; HCC nr.37 din 7 decembrie 2021, §29).

În jurisprudența sa cu privire la accesul la justiție, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că articolul 6 §1 din Convenție include „dreptul la un tribunal”. Pentru ca dreptul de acces la un tribunal să se bucure de efectivitate, persoanele trebuie să aibă posibilitatea clară și practică de a contesta actele care constituie ingerințe în drepturile lor (a se vedea Beneficio Cappella Paolini v. San Marino, 13 iulie 2004, §28).

Curtea Europeană a stabilit că dreptul de acces la un tribunal nu include doar dreptul de a iniția o acțiune în justiție, ci și dreptul la soluționarea cauzei de către un tribunal competent să se pronunțe asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept (Fălie v. România, 19 mai 2015, §22 și §24; Parohia Greco Catolică Lupeni și alții v. România [MC], 29 noiembrie 2016, §86).

Într-o cauză privind returnarea bunurilor expropriate de stat, Curtea Europeană a observat că biserica reclamantă a avut acces la instanțele de judecată, dar niciuna dintre acestea nu s-a pronunțat asupra dreptului la restituirea terenului expropriat. Curtea Europeană a stabilit că acest fapt echivalează cu o denegare de dreptate, care afectează însăși esența dreptului de acces al bisericii reclamante la un tribunal, așa cum este garantat de articolul 6 §1 al Convenției (Beneficio Cappella Paolini v. San Marino, 13 iulie 2004, §29).

20. Astfel, odată ce Codul de executare nu conține careva norme care ar reglementa detaliat și mai clar cel puțin următoarele aspecte : care sunt condițiile pentru contestarea eliberării documentului executoriu ; cine poate înainta asemenea contestații și în ce termene ; cine este pârît pe asemenea tipuri de contestații ; cum se examinează aceste contestații și în ce termene și în special care sunt efectele juridice pentru debitor, creditor și pentru executorul judecătoresc în cazul când instanța de judecată admite asemenea contestații ca întemeiate depuse din partea debitorului etc , considerăm că unui debitor care solicită în instanța de judecată anularea ca ilegală a eliberării documentului executoriu emis de o instanță de judecată, nu îi va fi asigurat un acces la justiție practic și efectiv , ori el nu-și poate motiva suficient de bine temeiurile de drept ale contestației sale, datorită lacunelor existente în Codul de executare.

În concluzie, CA "Garanție" SA consideră că art. 20 din Constituție este aplicabil și incident prezentei spețe, deoarece prin prisma jurisprudenței CEDO, Statul R. Moldova are o obligație pozitivă de a institui și garanta unui debitor în procedura de executare un acces efectiv la justiție, are obligația de a institui proceduri judiciare efective care implică garanții suficiente unui proces echitabil, care să permită instanței de judecată să soluționeze în mod eficient , legal și corect

orice litigii între persoane private, precum și dintre indivizi și stat și care să permită debitorului apărarea efectivă a drepturilor sale patrimoniale în instanța de judecată .

**Referitor la aplicarea art. 23 din Constituție (Dreptul fiecărui om de a-
și cunoaște drepturile și îndatoririle)**

21. Conform art. 23 alin. 2) din Constituție, " Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. "

CA "Garanție" SA consideră că odată ce Codul de executare referitor la instituția contestării eliberării documentului executoriu nu reglementează mai clar cel puțin următoarele aspecte : care sunt condițiile pentru contestarea eliberării documentului executoriu ; cine poate înainta asemenea contestații și în ce termene ; cine este pârît pe asemenea tipuri de contestații ; cum se examinează aceste contestații și în ce termene și în special care sunt efectele juridice pentru debitor, creditor și pentru executorul judecătoresc în cazul când instanța de judecată admite asemenea contestații ca întemeiate depuse din partea debitorului etc ,

statul R. Moldova nu și-a îndeplinit obligațiile constituționale față de debitor și față de alți justițiabili prevăzute de art. art. 23 alin. 2) din Constituție de a adopta și face publice norme legale clare și accesibile care ar reglementa mai clar și detaliat toate aspectele juridice referitoare la instituția contestării eliberării documentului executoriu.

Ori doar existența normei juridice din art. 79 alin.1) pct.2) Cod de executare nu este suficientă și nu este clară nici pentru un debitor, nici pentru un creditor, nici pentru instanța de judecată cum urmează a fi aplicată corect această instituție.

În concluzie, CA "Garanție" SA consideră că art. 23 din Constituție este aplicabil și incident prezentei spețe.

Referitor la aplicarea art. 26 din Constituție (Dreptul la apărare)

22. Cu privire la incidența articolului 26 din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că dreptul la apărare reprezintă totalitatea prerogativelor și a posibilităților pe care persoanele le au, potrivit legii, în vederea apărării intereselor lor (a se vedea HCC nr.22 din 6 august 2020, §29).

23. Curtea a reamintit că condiția procesului echitabil trebuie înțeleasă ca o garanție pentru respectarea principiilor fundamentale ale unui proces judiciar, i.e. a principiului contradictorialității și a principiului dreptului la apărare, ambele instituind egalitatea deplină a părților în proces (a se vedea HCC nr.37 din 7 decembrie 2021, §31).

24. Sub acest aspect, Curtea Europeană a reținut că principiul „egalității armelor” reprezintă un element al conceptului mai larg de proces echitabil și este strâns legat de principiul contradictorialității. Egalitatea armelor implică obligația ca fiecareia dintre părți să i se ofere o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație de dezavantaj net față de partea adversă (Regner v. Cehia [MC], 19 septembrie 2017, §146).

25. CA "Garanție" SA consideră că avînd în vedere lacunele legislative existente în Codul de executare referitoare la instituția contestării eliberării documentului executoriu , lipsa unei jurisprudențe clare care ar explica diferite aspecte și practica aplicării ei pentru instanțele naționale și lipsa unor articole, studii, cărți care ar explica mai clar această instituție,

dreptul la apărare a unui debitor și chiar și a unui creditor este încălcat de către stat , pentru că persoana interesată nu poate , chiar și cu ajutorul unor avocați sau persoane cu studii și experiență în jurisprudență, să prevadă rezonabil ce hotărîre judecătorească va fi pronunțată pe cazul său, cum vor fi interpretate și aplicate normele de drept material și de drept procedural de către instanța de judecată și dacă are sau nu o șansă rezonabilă de succes cazul său.

În concluzie, CA "Garanție" SA consideră că art. 26 din Constituție este aplicabil și incident prezentei spețe.

Referitor la aplicarea art. 54 din Constituție (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți)

26. Conform art. 54 din Constituție, " (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății."

27. CA "Garanție" SA consideră că dreptul său la protecția proprietății, dreptul său la acces la justiție, dreptul său la apărare, dreptul său la a-și cunoaște drepturile și obligațiile sale constituționale și legale nu pot fi încălcate sau diminuate de către stat, ori conform art. 4 din Constituție " dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte."

CA "Garanție" SA consideră că nu există temeiuri legale și/sau vreo careva motivare rezonabilă pentru a considera că față de ea ar putea fi aplicate eventual prevederile art. 54 alin.2) din Constituție față de el.

În concluzie, CA "Garanție" SA consideră că art. 54 din Constituție este aplicabil și incident prezentei spețe.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Încălcarea art. 46 din Constituție în coraborare cu art. 20, 23 și 26 din Constituție

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

28. CA "Garanție" SA , fiind debitor în cadrul procedurii de executare , nefiind de acord cu încheierea executorului judecătoresc din 25.11.2019 de intentare a procedurii de executare față de el și de aplicare a măsurilor de asigurare/sechestrul pe mijloacele bănești în sumă de 420.711 MDL a depus o contestație în instanța de judecată, prin care a solicitat anularea ca ilegală a eliberării documentului executoriu nr. 2 -1073/15 din 10.07.2019, eliberat de Judecătoria Centru, mun. Chișinău .

Pentru a admite o asemenea contestație ca întemeiată , instanța de judecată urmează să analizeze argumentele și probele debitorului referitor la normele materiale din Codul de executare pretins a fi încălcate de creditor, executorul judecătoresc sau de o altă persoană.

29. De asemenea, debitorul dorind să-și apere drepturile sale patrimoniale în procedura de executare, urmează să motiveze clar și întemeiat în contestația depusă normele materiale din Codul de executare care prevăd condițiile de depunere , examinare și admitere a unor asemenea tipuri de contestații, **dar este în imposibilitate de a o face pentru că există un vacuum legislativ**, adică lipsesc norme juridice în Codul de executare care ar reglementa clar pentru debitor, creditor, executor judecătoresc etc cel puțin următoarele **următoarele aspecte : care sunt condițiile pentru contestarea eliberării documentului executoriu** ; cine poate înainta asemenea contestații și în ce termene ; cine este pârît pe asemenea tipuri de contestații ; cum se examinează aceste contestații **și în special care sunt efectele juridice pentru debitor, creditor și pentru executorul judecătoresc în cazul când instanța de judecată admite asemenea contestații ca întemeiate depuse din partea debitorului etc**

Astfel, considerăm că odată ce legiuitorul a introdus în Codul de executare o asemenea instituție (vezi, art. 79 alin.1 pct.2) din Codul de executare) , el urma să o reglementeze mai clar și mai detaliat, prin adoptarea de norme legale suplimentare în Codul de Executare, pentru a facilita protecția drepturilor debitorilor, creditorilor și pentru a permite instanțelor de judecată să pronunțe hotărâri legale și întemeiate.

Omisiunea de a adopta norme juridice care ar reglementa clar aspectele menționate de noi mai sus o considerăm ca o încălcare a prevederilor art. 23 din Constituție, ori statul nu a adoptat norme clare, accesibile și previzibile pentru debitori, creditori , cât și pentru instanțele de judecată.

30. Conform Comentariului la Cod de executare a RM se indică că "legea nu prevede posibilitatea formulării unei acțiuni de anulare a titlului executoriu , acesta în esență constituind o dispoziție de

executare . **Apărarea judiciară a subiecților care consideră că titlul executoriu este unul defectuos poate fi realizată printr-o Cerere de contestare a eliberării titlului executoriu. "**

Astfel, datorită lacunelor existente în Codul de executare persoana interesată și în special debitorul unei proceduri de executare nu poate , chiar și cu ajutorul unor avocați sau persoane cu studii și experiență în jurisprudență, să prevadă rezonabil ce hotărâre judecătorească va fi pronunțată pe cazul său, cum vor fi interpretate și aplicate normele de drept material și de drept procedural de către instanța de judecată și dacă are sau nu o șansă rezonabilă de succes cazul său, iar debitorul este în dificultate majoră de a motiva clar în contestația depusă temeiurile de drept și normele legale ale cerinței de anulare ca ilegală a eliberării documentului executoriu.

Astfel, aceste lacune existente în Codul de executare, îi afectează grav debitorului dreptul său la apărare eficientă în fața instanței de judecată și poate constitui un temei pentru respingerea ca nefondată a contestației depuse, pe motiv că nu a indicat și motivat normele de drept pe baza cărora își întemeiază contestația sa.

31. În consecință, debitorului unei proceduri de executare i se încalcă grav și dreptul său la acces la justiție , drept care ar trebui să fie unul practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu .

Ori , datorită lacunelor existente în Codul de executare, debitorul este în dificultate majoră de a motiva clar și convingător în contestația depusă temeiurile de drept și normele legale ale cerinței de anulare ca ilegală a eliberării documentului executoriu, iar această circumstanță va avea ca consecință juridică în absoluta majoritate a cazurilor ce vor fi examinate în instanța de judecată - respingerea ca nefondată a contestației depuse de către debitor din partea instanței de judecată .

32. Iar prin prisma art. 54 alin.2) din Constituție , nu există nici o justificare rezonabilă pentru ca debitorul unei proceduri de executare să fie privat de remedii juridice accesibile și eficiente pentru apărarea efectivă a drepturilor sale patrimoniale în instanța de judecată .

În concluzie, solicităm Onoratei Curți să admită integral Sesizarea depusă de noi și să constate că prin omisiunea legislativă de a reglementa mai clar și detaliat în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu se încalcă pentru un debitor al procedurii de executare prevederile art. 20, 23, 26, 46, 54 din Constituția RM în coraborare cu art. 6 § 1 CEDO, art. 13 CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul) ⁶

25. Anexăm următoarele copii autentificate de pe următoarele documente :

- Dispozitivul Hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04.10.2016 (dosar nr. 2-1073/15).
- Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2019 (dosar nr. 2a-4510/17)
- Încheierea Colegiului Civil al CSJ din 13.11.2019 (dosar nr. 2ra -1778/19).
- Copia Titlului executoriu, eliberat creditorului .
- Copia Cererii privind intentarea procedurii de executare din 25.11.2019 , depusă de avocatul A.F. la executorul judecătoresc V.Z.
- Copia procurii și mandatului avocațial ale Avocatului A.F. depuse la Cererea privind intentarea procedurii de executare pe 8 file.
- Copia Încheierii de intentare a procedurii de executare din 25.11.2019 față de CA "Garanție" SA , adoptată de executorul judecătoresc V.Z. .
- Copia Încheierii din 25.11.2019 adoptată de executorul judecătoresc V.Z. de aplicarea a sechestrului pe mijloacele financiare ale debitorului CA "Garanție" SA în sumă de 420.711 MDL
- Contestația CA "Garanție" SA din 09.12.2019 depusă la Judecătoria Chișinău.
- Contestația CA "Garanție" SA din 10.11.2020 depusă la Judecătoria Chișinău.
- Contestația CA "Garanție" SA din 14.01.2025 depusă la Judecătoria Chișinău.
- Mandatul Avocatului Vitalie Postolache din 04.03.2020 , eliberat de debitorul CA "Garanție" SA.
- Încheierea Judecătorei Chișinău, sed. Centru din 13.12.2019 (dosar nr. 25-4787/19) , adoptată de Judecătorul Valentin Lastavețchi.
- Încheierea Judecătorei Chișinău, sed. Centru din 16.12.2019 (dosar nr. 25-4787/19) , adoptată de Judecătorul Valentin Lastavețchi.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

- Decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 27.02.2020 (dosar nr. 2r-159 /20)
- Răspunsul de la Camera de Comerț și Industrie a RM din 25.04.2019, adresată CA "Garanție" SA .
- Răspunsul Camerei de Comerț din Cuneo din 15.02.2022 , adresată CA "Garanție" SA .
- Încheierea Judecătorei Chișinău, sed.Centru din 7 noiembrie 2024 (dosar nr. 25-4787/2019) , adoptată de Judecătorul Tatiana Sîrcu.
- Cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din 25.02.2025.
- Încheierea Judecătorei Chișinău , sediul Centru din 26.03.2025 (dosar nr. 25-4787/2019), adoptată de Judecătorul Tatiana Sîrcu .

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

7 aprilie 2025 , Mun. Chișinău

Cu respect, Avocat Vitalie Postolache

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosarul nr. 25-4787/2019
(2-19197160-25-12122019)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), instanța de judecată, în componența,

Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Tatiana Sîrcu
Gabriela Marandiuc

examinând în ședință de judecată publică, cererea reprezentanților debitorului CA „Garanție” SA – avocatul Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 paragraful 1 CEDO și art.1 Protocolul 1 CEDO,

formulată în cadrul cauzei civile intentate la cererea înaintată de CA „Garanție” SA împotriva GF „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Zamșa Valentina, Banca IFIS S.p.A, cu privire la contestarea eliberării documentului executoriu,

CONSTATĂ :

La data de decembrie 2019, CA „Garanție” SA. a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere împotriva GF „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Zamșa Valentina, Banca IFIS S.p.A. cu privire la anularea eliberării documentului executoriu, anularea încheierii executorului judecătoresc nr.004-763/19 din 25 noiembrie 2019 privind intentarea procedurii de executare a documentului executoriu și obligarea executorului judecătoresc Zamșa Valentina să intenteze procedura de executare, intentată în temeiul documentului executoriu nr.2-1073/15 din 10 iulie 2019, emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Cererea a fost înregistrată în Judecătoria Chișinău (sediul centru) la data de 12 decembrie 2019 și repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) Valentin Lastavețchi.

La data de 10 noiembrie 2020, a fost acceptată în procedură contestația concretizată depusă de CA „Garanție” SA împotriva GF „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Zamșa Valentina, solicitând: anularea ca ilegală a documentului executoriu (titlu executoriu) numărul 2-1073/15 din 10 iulie 2019 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru; anularea ca ilegală a Încheierii executorului judecătoresc Valentina Zamșa de a intenta procedura de executare în baza art.61 lit. c) și lit. d) Codul de executare și anularea tuturor măsurilor de asigurare și interdicțiilor aplicate de executorul judecătoresc debitorului CA „Garanție” SA întru asigurarea executării documentului executoriu.

Ulterior, prin încheiere protocolară din 27 mai 2021, a fost introdus în proces, în calitate de intervenient accesoriu Banca IFIS S.p.A.

Prin încheierea vicepreședintelui Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 06 iunie 2022, dosarul numărul 25-4787/2019, a fost redistribuit, în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor judecătorului Tatiana Sîrcu.

Prin Încheierea din 07 noiembrie 2024, s-a separat pentru a fi judecată într-un proces aparte, cererea depusă de CA „Garanție” SA împotriva GF „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Zamșa Valentina, Banca IFIS S.p.A. cu privire la anularea documentului executoriu și cererea depusă de CA „Garanție” SA împotriva GF „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Zamșa Valentina, Banca IFIS S.p.A. cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc, ultima fiind transmisă Direcției Evidență și Documentare Procesuală, pentru a fi înregistrată ca cerere separată și repartizată aleatoriu prin intermediul PIGD.

Ulterior, reprezentantul debitorului CA „Garanție” SA, în temeiul articolului 60 Cod de procedură civilă, a concretizat pretențiile din cererea înaintată, solicitând anularea ca ilegală și neîntemeiată a eliberării titlului executoriu nr.2-1073/15 din 10 iulie 2019, emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru) privind încasarea de la CA „Garanție” SA în beneficiul G.F. „Capital Servizi Finanziare” S.p.A., a sumei de 405 711 MDL și a sumei de 15 000 MDL, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În ședința de judecată, reprezentantul debitorului CA „Garanție” SA, avocatul Vitalie Postolachi, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1129171 din 04 martie 2020 și Viorel Palanciuc, împuternicit în baza Procurii din 10 ianuarie 2024, au înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru verificarea omisiunilor legislative de a reglementa în Codul de Executare instituția contestării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.20, 23, 26, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 paragraful 6 CEDO și art.1 Protocolul 1 la CEDO.

În susținerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate s-a indicat că, datorită Încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 07 noiembrie 2024, urmează a fi soluționată unica pretenție formulată de debitor în contestație și anume - anularea ilegală a eliberării documentului executoriu.

Menționează că, pentru a admite o asemenea contestație, instanța de judecată urmează să analizeze argumentele și probele referitor la normele materiale din Codul de executare pretins a fi încălcate de către creditor, executorul judecătoresc sau de către o altă persoană.

De asemenea, debitorul dorind să-și apere drepturile sale patrimoniale în procedura de executare urmează să motiveze clar și întemeiat normele materiale din Codul de executare care prevăd condițiile de depunere, examinare și admitere a unor asemenea tipuri de contestații, dar este în imposibilitate de a face, pentru că există un vacuum legislativ, lipsesc normele juridice în Codul de executare care ar reglementa clar pentru debitor, creditor și executor judecătoresc cel puțin următoarele aspecte: care sunt condițiile pentru contestarea eliberării documentului executoriu; cine poate înainta asemenea contestații și în ce termene; cine este pîrît pe asemenea tipuri de contestații; cum se examinează aceste contestații și în special care sunt efectele juridice pentru debitor, creditor și executorul judecătoresc în cazul cînd instanța de judecată admite asemenea contestații ca întemeiate depuse din partea debitorului.

Consideră că, odată ce legiuitorul a introdus în Codul de executare o asemenea instituție, el urmează să o reglementeze clar și mai detaliat, pentru a facilita protecția drepturilor debitorilor, creditorilor și pentru a permite instanțelor de judecată să pronunțe

hotărâri legale și întemeiate. Or, conform comentariul Codului de executare, legea nu prevede posibilitatea formulării unei acțiuni de anulare a titlului executoriu, acesta în esență constituind o dispoziție de executare. Apărarea juridică a subiecților care consideră că titlul executoriu este unul defectuos poate fi realizat printr-o cerere de contestare a eliberării titlului executoriu.

Astfel, menționează că, debitorii în prezent nu au o cale eficientă de a-și apăra drepturile în fața unui eventual abuz din partea unui executor judecătoresc sau a unui creditor la întentarea procedurii de executare, iar legislația națională nu oferă expres acest drept, iar debitorul nu își poate apăra efectiv drepturile patrimoniale, beneficiind de dreptul la apărare și acces liber la justiție, existând un risc mare ca contestația să fie respinsă de judecător ca nefondată.

În concluzie, solicită admiterea integrală a Sesizării depuse de reprezentantul debitorului și să constate că, prin omisiunea legislativă de a reglementa mai detaliat și clar în norme a Codului de executare, instituția contestării documentului executoriu, se încalcă față de petiționar prevederile art.20, 26 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, reprezentantul debitorului a solicitat suspendarea procesului pînă la examinarea la Curtea Constituțională a Sesizării, invocînd ca temei de drept, prevederile art.261 lit. h) și art.262 lit. e) Cod de procedură civilă.

Instanța de judecată, soluționînd cererea reprezentanților debitorului CA „Garanție” SA, avocatul Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, analizînd argumentele invocate de reprezentanții debitorului, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile Legii, instanța de judecată consideră că cererea înaintată de reprezentanții debitorului CA „Garanție” SA cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova este întemeiată și pasibilă a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art. 12¹ alin. (1)-(3) *Codul de procedură civilă*, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă

pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

Potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reiterat că, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. Curtea a statuat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Instanța de judecată reține că, obiectul prezentului litigiu îl constituie contestarea eliberării documentului executoriu nr.2-1073/15 din 10 iulie 2019, emis de Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Pe parcursul judecării cauzei, reprezentanții debitorului CA „Garanție” SA, avocatul Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc au depus cerere de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 &1 CEDO și art.1 Protocolul 1 CEDO or, potrivit dispozițiilor art. 79 alin.(1) pct.2) din Codul de executare, instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia, la cererea executorului judecătorese sau a părților în procedura de executare, în cazul contestării eliberării documentului executoriu.

Se atestă că, pentru a sesiza Curtea Constituțională cu o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată are obligația de a verifica întrunirea condițiilor stabilite la art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, și anume: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(1) Obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

Astfel, potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din *Constituția Republicii Moldova*, Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

La caz, instanța de judecată reține că, prin sesizarea reprezentanților debitorului, s-a solicitat verificarea constituționalității a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, lege care intră sub

incidența prevederilor art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Hotărârea Curții Constituționale nr.17 din 19 mai 2016, nr.71 din 21 martie 2020), Curtea reține că, omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă această omisiune afectează un drept fundamental.

Astfel, prima condiție de sesizare Curții Constituționale, este întrunită.

(2) *Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.*

Instanța de judecată constată că, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către avocatul Vitalie Postolachi, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.1129171 din 04 martie 2020 și Viorel Palanciuc, împuternicit în baza Procurii din 10 ianuarie 2024, care au calitatea de reprezentanți al debitorului/pârâtei CA „Garanție” SA în cadrul procesului pendinte și astfel, se deduce că excepția a fost ridicată de un subiect investit prin lege cu acest drept.

(3) *Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.*

Cu referire la această condiție, instanța de judecată enunță că, în procedura instanței, se examinează cerere de contestare a eliberării documentului executoriu.

Totodată, se conchide că, art. 79 alin. (1) pct. 2) din *Codul de executare*, prevede că instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia, în cazul contestării eliberării documentului executoriu, însă se constată omisiunea legislativă de a reglementa în *Codul de executare*, instituția contestării eliberării documentului executoriu și prin urmare, este întrunită și ce-a de a treia condiție pentru sesizarea Curții Constituționale.

(4) *nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

Analizând jurisprudența instanței de contencios constituțional accesibilă pe site-ul Curții Constituționale, instanța a constatat că, anterior, Curtea nu a verificat constituționalitatea omisiunii legislative de a reglementa în *Codul de executare* instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova.

În aceste condiții, și stabilind că în speță sunt întrunite cumulativ cele 4 condiții de la art. 12¹ alin. (2) *Cod de procedură civilă*, pentru sesizarea Curții Constituționale, instanța conchide asupra soluției de admitere a cererii înaintate de reprezentanții debitorului CA „Garanție” SA, avocatul Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc, cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în *Codul de executare* instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 &1 CEDO și art.1 Protocolul 1 CEDO.

Totodată, s-a solicitat suspendarea procesului pînă la examinarea la Curtea Constituțională a sesizării.

Instanța de judecată, examinînd prevederile art.260, 261 *Cod de procedură civilă*, care stabilește cazurile cînd instanța de judecată poate și este obligată să suspendare procesul, constată că, ridicarea excepției de neconstituționalitate nu este enunțată în conținutul normelor citate. Respectiv, cererea privind suspendarea procesului, urmează a fi respinsă.

Totodată, potrivit art. 12¹ alin.(3) *Codul de procedură civilă*, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

În aceste circumstanțe și stabilind că, norma art. 12¹ alin.(3) *Codul de procedură civilă* prevede expres că ridicarea excepției de neconstituționalitate nu afectează examinarea în contunuară a cauzei, instanța va amîna examinarea cauzei pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu dispozițiile art. 12¹, 269 – 270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

DISPUNE :

Cererea înaintată de reprezentanții debitorului CA „Garanție” SA – avocatul Vitalie Postolachi și Viorel Palanciuc cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 &1 CEDO și art.1 Protocolul I CEDO, se admite.

Se remite Curții Constituționale sesizarea întocmită de debitorului CA „Garanție” SA – avocatul Vitalie Postolachi, întru verificarea constituționalității a omisiunii legislative de a reglementa în Codul de executare instituția contestării eliberării documentului executoriu, prin prisma prevederilor art.30, 23, 26 46, 54 din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu art.6 paragraful I CEDO și art.1 Protocolul I CEDO.

Se amână examinarea cauzei pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Tatiana Sîrcu